

PERSONES DESCONEGUDES

Sempre he tingut el costum d'escoltar les converses que mantenen persones desconegudes en llocs públics. Indiscreció? Solitud? Curiositat? Per a mi és la manera de penetrar en un món aliè que circumstancialment m'interessa. És d'aquesta manera com vaig sentir parlar per primera vegada de l'Edmond Moner.

—Què se n'ha fet, de l'Edmond Moner?

—... vegada que el vaig... va ser al nou Zeleste, al Poble-nou... amb un cubalibre a... i... una mica... com sempre.

Aquestes converses discontinües em sedueixen. Mai saps exactament què has sentit, però t'interessa. Les llacunes d'informació s'han d'omplir amb espurnes de ficció. Com quan s'escriu una novel·la.

I jo he d'escriure una novel·la. M'hi he compromès fa tot just una hora. És el perill de dur connectat un telèfon mòbil.

Sona en un lloc inoportú. Parles sense pensar-hi gaire. T'acomia des precipitadament. Només una estona després de desar el telèfon a la butxaca t'adones de les conseqüències que pot tenir el que has dit. La trucada l'he rebut a l'interior d'una llibreria del passeig de Gràcia. Cinc persones s'han girat en sentir la sintonia. Setanta-sis persones més han pensat alguna cosa sobre mi, potser desagradable, però no ho han demostrat. He parlat en veu baixa, perquè em fa molta vergonya fer pública una conversa privada. Paradoxa. M'agrada espia allò que diuen els altres, però no vull que ningú penetri en les meves converses. He volgut sortir al carrer per parlar més tranquil·lament, però es fa impossible entendre res entre el soroll de deu carrils atapeïts de circulació i el martelleig constant d'unes obres de durada i finalitat indeterminades.

Qui m'ha trucat és en Francesc, un amic que vaig conèixer a la facultat. Em diu que ha creat un nou segell editorial i em vol convidar a dinar demà. Li he dit que no podia i s'ha afanyat a dir-me que el motiu de convidar-me és que vol que escrigui un llibre per a una col·lecció que acaba de crear.

—Es tracta de mostrar la intimitat de les persones. Vull que escriguis un llibre personal. Que parli de tu.

Li he dit que sobre mi no tinc res a dir i s'ha posat a riure.

—Doncs busca una altra persona de qui puguis parlar. Al capdavall la literatura és metàfora. Els autors en lloc d'escriure sobre ells mateixos busquen un personatge que els substitueixi com a protagonista.

—Si és així, d'acord.

He sortit de la llibreria amb cinc volums dins d'una bossa, assaig, poesia, teatre, novel·la. Un altre llibre, que encara no existeix, comença a buscar paraules en algun racó del meu cervell. Quan he arribat al primer semàfor m'ha vingut a la memòria la conversa que, un parell de dies abans, havia sentit sobre l'Edmond Moner. És una manera com qualsevol altra de començar a crear una narració. Quatre paraules sentides per atzar poden ser la llavor d'un argument que estarà ple de personatges i de situacions. La meua novel·la comença a ser una realitat.

Mentre camino poso en relació l'Edmond Moner amb un article que vaig llegir fa un parell de mesos en un diari. Em va cridar l'atenció perquè parlava d'un concert de música progressiva que es va fer a Barcelona trenta anys enrere. Segons l'article, aquell esdeveniment va significar el naixement d'alguna cosa. Penso si el meu personatge podria haver estat en aquell concert i decideixo que sí, sense dubte.

És l'11 d'abril del 1970, a la sala Price de Barcelona, al carrer Floridablanca. El local on s'ha de fer el concert d'aquesta nit és una novetat per a l'Edmond Moner. Ell ha vist tocar en els llocs més diversos, però mai en un lloc on se celebren, habitualment, vetllades de boxa i lluita lliure.

—Sóc del conjunt.

—De quin?

Sense dubtar, l'Edmond assenyala la fotografia d'un dels grups que ha d'actuar, Música Dispersa.

—Sóc el segon, començant per dalt.

No se li assembla de res, però porta el cabell llarg, com ell, i al porter tots els individus que el duen li semblen iguals.

—D'acord, passa.

L'Edmond Moner mai ha pagat l'entrada de cap concert. Du la funda rígida de la guitarra i entra per la porta del darrere, com els artistes. Un cop dins, s'ofereix per ajudar a fer el que calgui o s'amaga en un dels lavabos fins que comença a entrar la gent que sí que ha pagat entrada.

—Ei, ets el tècnic de so?

—No ben bé. Necessiteu un cop de mà?

El necessiten. És la primera vegada que un concert reunirà tanta gent. Hi ha prop de quatre mil localitats disponibles. *Elèctric Tòxic Clàxon So*. Les entrades estan gairebé totes venudes. Es gravarà una pel·lícula. Es presentarà un disc. Actuaran Pau Riba, Om, Música Dispersa i Joe Skladzien. L'Edmond Moner ha vingut per veure'ls tots, però sobretot l'americà. Els altres també li interessen, però sobretot l'americà, la novetat.

—Ens hem fet un embolic amb les connexions de la taula de so.

—Cap problema.

No és la primera taula de so que li deixen manipular. A més, ell sap fer una mica de tot. A Cadis i també a Sevilla havia instal·lat, reparat, modificat i fins i tot reconstruït els circuits de televisors, ràdios, tocadiscos, cassetts, focus, amplificadors, bafles, motors d'arrencada de cotxes... Als catorze anys va fer un curs per correspondència i de seguida

va començar a treballar en tallers de reparació de tot tipus d'aparells elèctrics. Fins i tot havia posat les mans en els circuits de l'orgue Hammond que solia acompanyar Miguel Ríos. Des que és a Barcelona només ha pogut posar les mans a les connexions de transistors tronats, però hi ha coses que mai s'obliden.

S'ho mira i de seguida comença a connectar fils i a moure botons. Dóna instruccions perquè canviïn de lloc els bafles i els micros deixen d'acoblar-se. El deixen fer perquè els altres no en tenen ni idea. Sembla que havia de venir algú que sí que en sabia, però encara no ha arribat.

Se'n surt. Amb les mans i l'electrònica l'Edmond Moner sempre se'n surt. Fan les primeres proves de so i tot va bé. Finalment arriba l'home que esperaven i arrufa les celles en veure que la feina ja està feta.

—Qui ha muntat la taula? I l'equip de so?

—Aquest paio, de puta mare.

—Molt bé. Ara ja me n'encarrego jo.

L'Edmond Moner sap quan ha de deixar pas als altres. Somriu i pregunta on és el lavabo. Una hora més tard comença a entrar el públic i l'Edmond Moner seu en una cadira de pista amb la funda de la guitarra entre les cames. Gairebé tothom té un cigarret als dits i de mica en mica l'ambient es va espesseint. Hi ha tant de fum que forma part de l'atmosfera i ningú nota que n'hi hagi.

Música Dispersa el sorprenen perquè canten sense paraules, amb un llenguatge inventat, musical. De tota manera li agradaria que, a més de tocar bé, fessin alguna altra cosa. En el conjunt hi ha una noia que està com un déu.

Canta i toca la flauta dolça, però res més. Gairebé ni mira el públic.

A la segona part del concert una motocicleta creua pel passadís central. Condueix un home ros, l'americà, sense dubte. Aparca la moto davant de l'escenari, s'hi enfila. Comença a tocar l'harmònica i a cantar, acompanyat per Toti Soler i Om. L'Edmond Moner decideix que això és el que li agradaria fer. Alguna cosa diferent. Per ell, un concert ha de ser alguna cosa més que una sèrie d'instruments fent música.

He buscat a la xarxa informació sobre l'Edmond Moner. Només he trobat un parell de referències. Un blog anònim el defineix com a músic, poeta, militant artístic. Hi ha algunes fotografies poc clares i l'enllaç a diverses pàgines que parlen de la música i les activitats artístiques dels anys setanta i vuitanta. L'altra referència és un article publicat fa uns mesos en un diari que presumeix de global. Miro el nom del periodista. El conec. En algun lloc tinc el seu telèfon. Li truco. Diu que em recorda molt bé i em convida a casa seva.

—No sé dir-te per què vaig escriure aquell article sobre l'Edmond Moner. Em va sortir sense pensar-m'hi gaire. He de fer un article cada dia, excepte els dissabtes i els diumenges. De vegades llegeixo el diari i se m'acut escriure sobre algun tema d'actualitat. En altres ocasions em passa alguna cosa que

crec que és interessant, encara que a la redacció ningú hi estigui d'acord. En aquests casos em deixo dur per la intuïció i hi escric perquè em rota. Mira, fa cinc setmanes, sense anar més lluny, un dissabte, el tarat de veí del pis de sobre es va deixar la rentadora encesa i se'n va anar a menjar crispetes en algun lloc on feien alguna de les pel·lícules per a subnormals que acostuma a veure. La rentadora va decidir que li venia de gust escopir aigua i em va mig inundar el pis. T'imagines?

—Un desastre.

—Sí i no. Evidentment la gracieta em va enviar a prendre pel cul la vetllada. A més, estava sopant amb una gateta que tenia previst despullar a l'hora del cava amb trufes que havia comprat per a les postres.

—M'ho imagino, però...

—Aquesta va ser la part dolenta. La part bona és que gràcies a l'aventura he pogut escriure una dotzena d'articles explicant-ho tot plegat. Els veïns torracollons, les rentadores que s'espatllen, les asseguradores que et telefonen tothora perquè els expliquis les teves desgràcies amb prou detall perquè creguin convenient pagar la reparació i, és clar, els reparadors, els lampistes, els paletes, les indemnitzacions...

—... parlàvem de l'Edmond Moner.

—És clar, precisament. Jo em considero un bon periodista d'opinió, saps? I un bon periodista d'opinió mai ha d'escriure d'entrada allò que el lector sap que llegirà. Això és avorrit. Cal fer viatjar una mica abans d'arribar enlloc. Ho entens?

—D'acord. Puc esperar.

—Molt bé. Com et deia. Tots aquests articles sobre les desgràcies domèstiques m'han fet objecte d'un munt de mostres de simpatia. He rebut cartes, SMS, e-mails, trucades. No et pots imaginar la quantitat de gent que té un veí torracollons, que ha vist la seva casa inundada o que s'ha vist invadida per una colla de treballadors, enviats per l'asseguradora, que fumen constantment, trepitgen catifes amb sabates fangoses i fan l'olor combinada de tabac resclosit, oli refregit i suor acumulada.

—Suposo que parlem de gairebé tothom.

—Exacte. Per tant, es tracta d'una bicoca periodística. Allò que interessa a molta gent, però que cap mitjà de comunicació ha pensat que paga la pena de dedicar-hi ni quatre segons del seu temps. El meu estimat veí tarat m'ha situat en el centre del periodisme empàtic. Des del primer article que vaig escriure sobre aquest tema, els lectors m'estimen una mica més. A més, la gateta de qui et parlava ha dormit al meu llit tres o quatre dies per setmana des d'aquella nit de satisfaccions frustrades. La desgràcia masculina, quan es practica amb resignació, té la virtut de despertar el cor sensible de les dones.

—Ho trobo genial, però...

—L'Edmond Moner, ja ho sé. Ara hi arribo. És un vell conegut. No, és més que això. Un company, un col·lega, un membre emèrit de la confraria de bevedors solitaris, conversadors i nocturns de Barcelona. Vam compartir mig metre de la barra del Zeleste gairebé cada dia durant set o vuit anys, inclosos els dissabtes. Diumenges no, perquè mai a la vida he anat enlloc un diumenge. Només surto de casa a

primera hora del matí per comprar tres diaris, dues revistes d'actualitat, croissants i ensaïmades. La resta del dia me'l passo del sofà a la nevera i de la nevera al sofà.

—Dèiem que...

—Sí, l'Edmond, un amic, un germà. Malgrat tot no et sabia dir en quin moment el vaig deixar de veure. Devia ser cap als vuitanta-i-pocs. La nit del cop d'estat la vam passar plegats. Ja saps, em refereixo al Tejero, aquell *picolet* que va entrar al Congrés dels Diputats de Madrid fotent trets al sostre. *Todos al suelo*. Quins collons!

Jo treballava a *La Vanguardia*, llavors. Vaig trobar l'Edmond en un bar de Bonsuccés, mirant la tele, que no deia res, i escoltant la ràdio, com tothom. Ens vam quedar menjant tapes i prenent cerveses fins que van tancar, i després vam anar al Popof, que era un bar que hi havia en una travessia de Pelai. Un bar increïble, el Popof. Tancaven la porta a quarts d'una, però dins continuava funcionant per als clients habituals tota la nit. Trucaves a la porta i t'obrien. Fins a quarts de cinc vam estar allà...

—Això era el 1981.

—El febrer, sí. Com et deia, després d'això no sé què se'n va fer, de l'Edmond. El Zeleste el van traslladar el 1986, al Poblenou, al local que ara es diu Razzmatazz. Jo vaig continuar ocupant el mateix tros de barra uns quants anys, al *privé* del primer pis, però no era el mateix. L'Edmond no hi era i gairebé ningú...

—I...?

—Ara no em preguntis un altre cop per què vaig escriure l'article. Ni puta idea. Potser perquè en algun bar algú

va demanar un cubalibre en una copa ampla, plena de gel. O perquè vaig sentir un paio que tocava algun ritme amb els dits, sobre la barra. L'Edmond solia fer-ho, això. Agafava qualsevol cosa, unes xapes, una ampolla, una cullera, o simplement amb els dits. Feia un ritme i es posava a cantar. Al Gato Pérez li encantava, això, i el Santi Arisa de seguida s'hi afegia. Ens ho passàvem bé, collons. Per això devia fer l'article, perquè vaig recordar que ens ho passàvem bé.

—Digues més coses de l'Edmond Moner. Pel que sembla va tenir una certa fama, a la Barcelona dels anys setanta o vuitanta.

—Fama? I uns collons. Tothom el coneixia, això sí. Quan dic tothom em refereixo als dos mil de sempre. Els que coincidíem a tot arreu. L'Edmond sempre hi era, quan es tractava de la música que li interessava. En un concert de música pop amb cantants anorèctics tocant teclats no li veuries el pèl, però si anaves a escoltar qualsevol concert on sonessin guitarres potents podies comptar que el trobaries entre els músics, al control de so, muntant els focus. Si calia, canviava les cordes d'una guitarra, afinava els instruments o substituïa qualsevol músic que es posés malalt, tant si era el bateria com si tocava l'harmònica o la mandolina. I també te'l trobaves a la presentació d'un llibre, en la inauguració d'una exposició, o en qualsevol activitat cultural que no fos oficial. Això durant molts anys, des del 1970 fins potser el vuitanta-u o vuitanta-dos. Sí, devia ser per aquests anys, que li vaig perdre la pista. De tota manera em sorprèn que a tu t'interessis tant. Ets molt jove.

—Vull escriure una novel·la.

—Sobre l'Edmond? Deixa-ho córrer, creu-me. Mira.

Obre l'ordinador i selecciona el programa de correu. Hi ha una carpeta amb el nom de l'Edmond. Dins hi ha cinc missatges. Tots de gent que l'havia conegut.

—També he rebut tres telefonades, una d'elles la teva. Si em comptes a mi, això suma nou persones que han demostrat algun interès per l'Edmond Moner les darreres setmanes. A part d'aquestes, qui collons llegirà la teva novel·la?

—És una època interessant, la dels anys setanta. El final de la dictadura, les primeres eleccions, els intents de cop d'estat, la democràcia...

—Interessant? Van ser uns anys salvatges, això sí. Però ara només interessa a qui la va viure. Als altres se'ls en fot. Aquí ningú vol recordar res que tingui més de cinc mesos d'antiguitat. Ens hem convertit en una societat adolescent que només es preocupa del preu d'allò que hi ha a l'aparador d'una botiga.

—Quina edat podria tenir, ara, l'Edmond Moner?

—A veure, va venir a Barcelona el 1969. Llavors tenia uns divuit o dinou anys. Ho recordo perquè no havia fet el servei militar i els primers anys sempre tenia problemes perquè no era major d'edat. Ja saps que amb en Franco la majoria d'edat era als vint-i-un i fer de soldat era obligatori. Aquell cony de general ens volia a tots en una guarderia militar fins que ens tornéssim calbs o idiotes, el molt cabró. Jo el vaig conèixer en un pis d'estudiants, al carrer Aribau. Allà hi vivia un amic meu i jo hi anava de tant en tant. Aquell pis era un *picadero* i sempre hi havia gent de pas. L'Edmond va venir amb aquella adreça des de Sevilla i s'hi va quedar uns

mesos, fins que va trobar el pis de Tallers, que també era un *picadero*, però més seriós.

—D'on era, l'Edmond?

—De Chiclana, un poble de Cadis. Al seu carnet d'identitat es deia Edmundo. El cognom no el recordo bé, potser era Moreno, Montero o una cosa així. Aquí de seguida li vam dir Edmond i li vam posar Moner de cognom de guerra. A ell li va agradar el canvi. Es veu que allà baix la Guàrdia Civil del seu poble havia començat a fer-li la vida impossible i el seu pare l'havia enviat a Sevilla, a casa d'un oncle seu que era policia armada, ves quins collons. A Sevilla només s'hi va estar el temps just per saber on podia anar, sense sortir del país, per trobar una mica més d'aire per respirar. Uns amics li van dir que a Barcelona bullien les idees i s'ho va creure. Va agafar la guitarra i va venir-hi de pet. Suposo que si hagués tingut passaport o uns altres amics no hauria parat fins a arribar a París, o vés a saber on. No sé com s'ho devia fer amb l'oncle bòfia. Enganyant-lo, suposo. Quan no et deixen fer res, mentir és l'única manera de respirar una mica.

—És a dir que ara deu tenir gairebé seixanta anys.

—Hòstia, no m'ho diguis, això. Només té dos o tres anys més que jo. Veus, quina merda, tothom està a punt de jubilar-se. O és mort o s'ha jubilat. Que fort.